

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/487/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1711215617
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Szabová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1711215617.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 35 724 803, proti odporcovi: Q. X., N.. XX.X.XXXX, A. D. X, XXX XX W., o zaplatenie 367,63 eur s prísl. a o vstupe vedľajšieho účastníka do konania, o odvolaní Spotrebiteľského združenia OSA proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 18.5.2015, č.k. 6C/111/2012-76, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Pezinok zo dňa 18.5.2015, č.k. 6C/111/2012-76 p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nepripustil vstup Spotrebiteľského združenia OSA (ďalej len Združenie) ako vedľajšieho účastníka do konania na strane odporcu.

V odôvodnení svojho uznesenia súd uviedol, že dňa 18.4.2012 mu bolo doručené oznámenie Združenia o jeho vstupe do konania na strane odporcu, pričom Združenie zároveň vznieslo námietku premlčania uplatneného nároku. Súd výzvou zo dňa 23.1.2015 vyzval odporcu, aby sa vyjadril, či súhlasí so vstupom Združenia do konania. Výzvu si odporca v odbernej lehote neprevzal.

Súd otázku vstupu vedľajšieho účastníka do konania posúdil podľa ust. §§ 93 ods. 2, 3 O.s.p.. Vychádzajúc zo znenia týchto ustanovení uviedol, že je nesporné, že Združenie môže do konania ako vedľajší účastník vstúpiť aj z vlastného podnetu. Podľa rozhodovacej praxe súdov a názorov v odbornej právnickej literatúre je predpokladom účasti vedľajšieho účastníka v konaní okrem iných podmienok aj súhlas hlavného účastníka konania, na strane ktorého má vedľajší účastník vystupovať, ak podnet na vstup dal sám vedľajší účastník. Potreba súhlasu účastníka, ktorý má byť v konaní podporovaný vedľajším účastníkom, vyplýva zo samej podstaty a účelu vedľajšieho účastníctva. Z citovaných ustanovení nemožno žiadnym spôsobom vyvodiť, že by vedľajší účastník mohol v konaní vystupovať napriek nesúhlasu ním podporovaného účastníka. To, že niekto chce v konaní pred súdom podporovať hlavného účastníka konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka, automaticky neznamena, že ním poskytovaná procesná pomoc je hlavnému účastníkovi vítaná, že mu vyhovuje a že s ňou musí za každých okolností súhlasiť. Účel procesnej pomoci v sporovom konaní, ktorú má vedľajší účastník poskytovať hlavnému účastníkovi konania, môže byť naplnený len vtedy, ak účastník, na strane ktorého chce vedľajší účastník vystupovať, s vedľajším účastníctvom súhlasí. Vzhľadom k tomu, že odporca na výzvu súdu nereagoval a teda nevyjadril súhlas so vstupom Združenia ako vedľajšieho účastníka do konania, súd jeho vstup do konania nepripustil.

Združeniu súd nepriznal náhradu trov konania, ktoré mu vznikli ako náklady právneho zastúpenia, pretože tieto vyhodnotil ako neúčelné.

Proti uzneseniu podalo odvolanie včas Združenie prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Zdôraznilo v ňom, že čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa únii ukladá úloha zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov. Základnou filozofiou spotrebiteľského práva je pozitívnym zásahom štátu prostredníctvom zákonodarnej a súdnej moci dosiahnuť vyvážené faktickej nerovnováhy spotrebiteľa vo vzťahu k profesionálnemu dodávateľovi, ktorý má mocenskú, ekonomickú a právnu nadvládu nad

spotrebiteľom vyplývajúcu z okolností uzatvárania preformulovaných štandardných zmlúv, v ktorých zmluvné podmienky formuluje dodávateľ. Spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, ktorej ochrana je silno presadzovaná politikou Európskej únie, je v nerovnocennej pozícii voči dodávateľovi aj z dôvodu neznalosti právnych predpisov. Filozofia spotrebiteľského práva sa premieťa v slovenskom právnom poriadku ustanoveniami odrážajúcimi transpozíciu smerníc týkajúcich sa práv spotrebiteľov, a to hlavne ust. § 93 ods. 2 O.s.p., ktoré odkazuje aj na zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Poukázal na ust. § 93 ods. 3 a 4 O.s.p. a 3 ods. 4 a 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a zdôraznil, že zmyslom vedľajšieho účastníctva je pomoc v spore niektorému z účastníkov. Motivácia vedľajšieho účastníka je daná buď jeho právnym záujmom na výsledku konania, alebo je v zmysle ust. § 93 ods. 2 O.s.p. daná predmetom jeho činnosti, ktorým je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Vzhľadom na uvedené účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho zmysel a účel, teda pomoc v spore niektorému z účastníkov. Pokiaľ ide o vznik účinkov vedľajšieho účastníctva, treba ust. § 93 ods. 3 O.s.p. vykladať tak, že tieto účinky nastávajú oznámením tretej osoby súdu, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane niektorého z účastníkov, ale len v takom konaní, v ktorom môže mať tento inštitút zmysel. Spotrebiteľ nemá možnosť a nepozná prostriedky, ako sa brániť, pričom pomoc spotrebiteľovi v súdnom konaní je upieraná aj spotrebiteľským združeniam, ktoré mu takúto pomoc sú schopné poskytnúť. Preto názor, že účinky vedľajšieho účastníctva nenastali v prejednávanej veci z dôvodu absencie súhlasu, resp. nesúhlasu odporcu - spotrebiteľa, považuje za absolútne neprijateľný. V prípade požadovania súhlasu odporcu by bola vylúčená možnosť vedľajšieho účastníctva spotrebiteľského združenia vo väčšine súdnych konaní, keďže spotrebiteľia si neuvedomujú žalovanie premlčaných nárokov alebo plnení z nezákonných zmluvných klauzúl a nepoznajú zmysel vedľajšieho účastníctva, a preto je konaním súdov popieraný koncept ochrany spotrebiteľa.

Namietol tiež správnosť názoru súdu prvého stupňa, podľa ktorého absencia akejkoľvek odpovede odporcu na otázku, či súhlasí so vstupom vedľajšieho účastníka do konania, znamená automaticky jeho nesúhlas. V občianskom práve ako takom je uplatňovanie takejto zásady neprijateľné, v spotrebiteľskom práve nemožno takéto vyjadrenie akceptovať vzhľadom na pojmové znaky spotrebiteľa ako slabšej strany. Názor prvostupňového súdu postráda akýkoľvek zákonný podklad, ide o svojvoľný výklad ust. § 93 O.s.p., ktorý nemožno považovať za eurokonformný a je absolútne v rozpore s filozofiou ochrany spotrebiteľa a judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie. Súhlas spotrebiteľa nie je zákonnou podmienkou vzniku vedľajšieho účastníctva v konaní. Podľa jeho názoru je absurdné spochybňovať úmysly vedľajšieho účastníka v prejednávanej veci a prenášať na spotrebiteľa možnosť nevedomky odoprieť pomoc proti dodávateľovi, ktorý vymáha premlčaný alebo nezákonný nárok. Na základe platnej a účinnej právnej úpravy a judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len NS SR) nemožno pasivitu odporcu vnímať ako nesúhlas so vstupom spotrebiteľského združenia do konania.

Poukázal aj na to, že potreba súhlasu spotrebiteľa so vstupom do konania bola zavedená až novelou O.s.p. č. 353/2014 Z.z., platnou a účinnou od 1.1.2015, pričom on vstúpil do konania v roku 2012, teda pred účinnosťou uvedenej novely. Účelom zákonodarcu nebolo spomaliť tisíce konaní, v ktorých spotrebiteľské združenia už pôsobia, potrebou doložiť súhlas účastníka, resp. potrebou následného rozhodovania o nepripustení/vylúčení vedľajšieho účastníka z konania. Uvedená novela sa jednoznačne vzťahuje len na konania, do ktorých vedľajší účastník vstupuje po 1.1.2015 a nemôže retroaktívne ovplyvniť procesné postavenie a jeho procesné úkony vykonané v čase platnosti a účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy.

V tejto súvislosti poukázal na názor vyslovený rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25.6.2014, sp. zn. 17Co/458/2014 a uznesenie NS SR zo dňa 5.2.2013, sp. zn. 3Cdo/188/2012. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že pripustí vstup Spotrebiteľského združenia OSA do konania ako vedľajšieho účastníka na strane povinného, alebo aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.) prejednal vec v rozsahu odvolania navrhovateľa (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na zmenu napadnutého rozhodnutia.

Súd prvého stupňa správne vyhodnotil nesplnenie zákonnej podmienky pre vstup vedľajších účastníkov do konania a svoje rozhodnutia dostatočne a správne odôvodnil, na ktoré dôvody poukazuje aj odvolací súd (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na doplnenie správnosti rozhodnutia odvolací súd uvádza, že sa nemožno stotožniť s argumentáciou Združenia, že v sporoch začatých pred 1.1.2015, teda pred novelou Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 353/2014 Z.z., nie je potrebný súhlas toho účastníka, na strane ktorého má vedľajší účastník vystupovať. Argumentácia právneho zástupcu Združenia, že takýto záver vyplýva aj z judikatúry

NS SR nezodpovedá skutočnosti. Napr. aj z uznesenia NS SR z 5.2.2013 (t.j. rozhodnutie z obdobia pred prijatím novely O.s.p.), sp. zn. 3Cdo/188/2012, na ktoré sám v odvolaní poukazuje, vyplýva rovnaký právny názor, z akého vychádzal súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí. V odôvodnení tohto uznesenia sa napr. uvádza, že: „I keď sa určitý subjekt stáva vedľajším účastníkom už v momente, keď súdu dôjde jeho procesný úkon obsahujúci prejav vôle vstúpiť do konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka, má bezpochyby účastník konania, ktorého chce vedľajší účastník v konaní podporovať, procesné právo vyjadriť svoj nesúhlas s jeho vstupom do konania. Treba mať totiž na pamäti, že v dôsledku rovnakých procesných práv a povinností môže vedľajší účastník v procesnom zmysle (i keď len do určitej miery) zasahovať do priebehu konania a ovplyvňovať ho. Účastník konania má preto právo svojím nesúhlasom zabrániť tomu, aby pred súdom na jeho strane v pozícii vedľajšieho účastníka konal ten, koho účasť v konaní si neželá. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa jednoznačne priečil vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane účastníka konania, ktorý by bol tomuto účastníkovi nanútený. V zmysle vyššie uvedeného zodpovedá zákonu procesný postup súdu, v rámci ktorého oznámi účastníkom konania, že určitý subjekt vstúpil do konania ako vedľajší účastník a vyzve ich, aby sa k tomuto vstupu vyjadrili. Súdom vyzvaní účastníci môžu vyjadriť svoje nesúhlasné stanovisko so vstupom vedľajšieho účastníka do konania“. (Ďalej viď napr. rozhodnutia NS SR vo veciach sp. zn. 3Cdo/319/2009 alebo 5Cdo/201/2004).

Pokiaľ odvolateľ namieta, že absencia akejkoľvek odpovede odporcu na otázku, či súhlasí so vstupom vedľajšieho účastníka do konania, neznamená automaticky jeho nesúhlas, s týmto záverom síce treba súhlasiť, ale rovnako platí, že z takéhoto stavu nemožno vyvodiť ani záver, že odporca súhlasí s jeho vstupom do konania. Podľa názoru odvolacieho súdu, práve praktické problémy pri následnom zisťovaní súhlasu účastníka, ktorému má byť poskytovaná pomoc vstupom vedľajšieho účastníka na jeho strane do konania zo strany súdu, vyvolali potrebu novelizovať aj ust. § 93 O.s.p. tak, že súčasťou oznámenia právnickej osoby, ktorá vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane niektorého z hlavných účastníkov musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.